

Kaupunkiympäristön toimiala**Ennustekaudella esiin nousseiden toimintaympäristön keskeisimpien muutosten vaikutukset talousarvion toteutumiseen****31001 Kaupunkirakenne****Tulot:**

Tuloja ennustetaan toteutuvan arviolta noin 463,2 milj. euroa tulosbudjetin ollessa 466,3 milj. euroa. Tulojen arvioidaan alittavan noin 3,1 milj. eurolla. Alitus johtuu pysäköinninvalvonnan maksutulojen ja virhemaksujen toteutumisesta budjetoitua alhaisempaan arviolta 5,1 milj. euroa. Lisäksi elintarvikehuoneistojen tarkastusmaksut alittavat budjetin 0,1 milj. euroa. Katutyöluvista arvioidaan saatavan 2,1 milj. euroa budjetoitua enemmän.

Koronapandemialla on merkittäviä vaikutuksia pysäköinninvalvontaan. Liikennemäärät ovat kuluvan vuoden alussa olleet 20–30 % vähäisemmät verrattuna viime vuoden vastaavaan aikaan. Tämä näkyy pysäköinnin maksutuloissa, jotka ovat olleet runsaat 30 prosenttia pienemmät alkuvuoden osalta. Liikennemäärien vähäisyys yhdistettynä runsaslumiseen talvijaksoon näkyy myös valvonnassa. Valvontatapahtumat ja annetut virhemaksut ovat edelliseen vuoteen verrattuna olleet alkuvuodesta 25 prosenttia alhaisemmat.

Elintarvike- ja terveydensuojeluvalvonnan suunnitelmallisten tarkastusten määrän odotetaan jäävän suunnitellusta, koska elintarviketurvallisuus- ja ympäristöterveysyksiköiden tehtäväksi on tullut tartuntatautilain mukaiset tarkastukset, jotka on priorisoitu. Valvontakohteita on lisäksi kiinni tai ne toimivat rajoitetusti, mikä rajaa tarkastusmahdollisuuksia.

Koronapandemia luo epävarmuutta muun muassa tapahtuma-aluevuokrauksen ja ravintoloiden terassialueiden vuokrauksesta saatavien tulojen toteutumisessa. Mikäli ravintolat pidetään suljettuina, ei terassejakaan saa avata. Useat terassialueiden vuokrasopimukset on tehty kesäkaudeksi eli 1.4. alkaen.

Menot:

Käyttömenojen ennustetaan toteutuvan 204,3 milj. euroa tulosbudjetin ollessa 198,7 milj. euroa. Sitova käyttömenojen määrä ylitetään noin 5,6 milj. eurolla. Palvelujen ostojen arvioidaan ylittävän 5,1 milj. euroa ja muut toimintakulut ylittävät 0,5 milj. euroa. Ylitys johtuu pääosin talvihoidon lisäkustannuksista arviolta 4,5 milj. euroa.

Tammikuun ennätysellinen kolmen vuorokauden lumensadanta aiheutti liikennealueiden lumenpoistoihin merkittävät lisäkustannukset. Viisi lumen varavastaanottoa paikkaa on jouduttu ottamaan käyttöön ja lumen siirtäminen niistä varsinaisiin vastaanottoa paikkoihin aiheuttaa lisäkustannuksia. Lopulliset kustannukset selviävät lokakuun lopussa, kun lumen varavastaanottoa paikat on saatu tyhjiksi ja siisteiksi ja niiden mahdollisesti pilaantuneet maapohjat on saatu tutkittua.

Koronasta aiheutuvia kustannuksia arvioidaan kertyvän 0,9 milj. euroa.

31002 Rakennukset

Tulosbudjetissa asetetun sitovan toimintakatetavoitteen 236,8 milj. euroa arvioidaan toteutuvan.

Tulot:

Tulojen ennustetaan ylittävän 552,8 milj. euron tulosbudjetin 1,0 milj. eurolla. Myyntituloja arvioidaan kertyvän 2,0 milj. euroa budjetoitua enemmän johtuen Kaupunkiympäristön toimitalon rakennuttamispalkkion tuloutuksesta. Summa tarkentuu, kun takuuajaiset korjaukset ja muut riskit saadaan tarkemmin kartoitettua. Yritystilojen ja Tukutorin vuokratuottojen arvioidaan laskevan yhteensä noin 5,0 milj. euroa muun muassa koronan heikentämän kysynnän vuoksi. Vastaavasti sisäisten vuokratuottojen sekä asuntojen vuokratuottojen arvioidaan ylittävän budjetin ja vuokratuottojen kokonaisuudessaan toteutuvan budjetoidulla tasolla. Valmistus omaan käyttöön tulojen arvioidaan alittavan budjetin noin 1,0 milj. eurolla.

Menot:

Käyttömenojen ennustetaan ylittävän 316,0 tulosbudjetin 1,0 milj. eurolla. Henkilöstömenoista arvioidaan säästyvän noin 1,0 milj. euroa rekrytointiviiveiden vuoksi. Lisäksi palveluiden ostoista sekä aineista, tarvikkeista ja tavaroista arvioidaan säästyvän yhteensä noin 2,0 milj. euroa. Kustannuksissa varauduttiin KYMP-talon takuuajaisiin korjauksiin, jotka pystytään kattamaan rakennuttamispalkkiolla. Vuokra- ja vastikekustannukset ovat kasvaneet 14 % viime vuoden vastaan ajanjaksoon nähden. Budjetin arvioidaan ylittävän noin 4,0 milj. eurolla johtuen vuokrahankkeiden määrän kasvusta, kustannustasojen sekä aikataulujen muutoksista.

31003 Asuntotuotanto

Tulosbudjetissa asetettu sitova toimintakatetavoite 6,5 milj. euroa arvioidaan toteutuvan.

Johtamistoimenpiteet toiminnan ohjaamiseksi talousarvion toteutumiseen sitovassa tasossa

31001 Kaupunkirakenne:

Ennusteen johdosta toimialalla kartoitetaan mahdollisuudet säästötoimenpiteiksi ja käynnistetään toimenpiteiden toteutus. Säästöjä ennustetaan syntyvän koronasta johtuen muun muassa virkamatkoissa ja koulutusmenoissa.

Keskeisimmät ennustekaudella tapahtuneet edistysaskeleet ja poikkeamat kaupunkistrategian, kaupunkiyhteisten hankkeiden ja yhteissuunnittelun teemoissa**31001 Kaupunkirakenne****Kestävän kasvun turvaaminen**Asuntotuotannon edistäminen

Yleiskaavan osoittamat kasvun mahdollisuudet ohjelmoidaan ja jatkosuunnitellaan siten, että asemakaavoitukselle on AM-ohjelman tavoitteiden mukaiset edellytykset. Työt etenevät aikataulussa ja uusia avauksia vireillä muun muassa Länsiväylään liittyen. Östersundomin tulevaisuuden epävarmuus edellyttää panostamaan kaupunkibulevardeihin ja täydennysrakentamisen edellytyksiin.

Asuntotonttien luovutukselle asetetun sitovan tavoitteen ennustetaan tässä vaiheessa toteutuvan, vaikka tavoitteen saavuttamiseen liittyy merkittäviä epävarmuustekijöitä. Yleinen asuntonttihaku on valmisteilla. Tonttihaku alkaa maaliskuun vaihteessa ja tavoitteen ennustetaan toteutuvan. Lisäksi useita tontinluovutuskilpailuja on valmisteilla ja tulossa valmisteille kevään aikana. Myös tontinluovutuskilpailuja koskevan tavoitteen ennustetaan tässä vaiheessa toteutuvan.

Asuntorakentamisen prosessityön osalta on saatettu vireille useita kärkitoimenpiteitä. Näitä toimenpiteitä ovat ainakin tontinvarausten ja investointien yhteensovittamisen parantaminen, kaupungin kattavan palveluyhtiön perustaminen sekä kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian yhteistyön kehittäminen.

Tavoitteena on parantaa täydennysrakentamisen taloyhtiöille suunnattua markkinointia ja neuvontaa laatimalla tätä koskeva palvelukuvaus sekä ottamalla palvelukuvauksen mukainen menettely käyttöön. Prosessikuvaustyö on aloitettu.

Tonttiprojekti on edennyt. Projektissa markkinoidaan tontin jakamismahdollisuutta niissä tapauksissa, joissa vähintään 100 k-m² käyttämätön rakennusoikeus on mahdollista toteuttaa jaettavalle uudelle tyhjälle tontille.

Asuntotuotannon edistämisen edellytyksenä olevat katusuunnitteluhankkeet on eritelty investointien toimintasuunnitelmassa ja hankkeita edistetään.

Liikkumisen sujuvuus ja kestävät kulkumuodot

Vihdintien bulevardin suunnittelu etenee valtuustopäätöksen mukaisesti. Tuusulanväylän osalta liikennejärjestelmäsunnitteluun liittyvät ennustemalliajot on tehty ja raportointi menossa.

Raitioteiden kehittämisohjelman toimenpiteistä raitioteiden pysäkkien ja jalankulkijajalittysten kehittäminen valmistunut ja asia viedään lautakuntaan. Länsi-Helsingin raitioteiden jatkosuunnittelua on ohjelmoitu yhteistyössä HKL:n ja Kaupunginkanslian kanssa. Viima -pikaraitiotien yleissuunnitelman raportti valmistumassa; asia viedään päätöksentekoon vaalien jälkeen. Toimialalta on osallistuttu tiiviisti Kruunusiltojen ja KaPan allianssvaiheiden ohjaamiseen. Lisäksi on suunniteltu Kruunusiltojen pikaraitiotien vaihtoehtoisia pysäkkiratkaisuja ydinkeskustaan.

SUMP - kestävän liikkumisen kehittämisohjelmaa toteutetaan edistämällä hankkeita, jotka vaikuttavat liikennejärjestelmään ja etenkin kestävien kulkumuotojen houkuttelevuuteen. SUMP-mittareiden laskentaa ei ole vielä aloitettu, tavoitteena on viedä syksyllä asia lautakuntaan.

Kävelyn edistämishojelman toimenpiteiden toteutus aloitetaan, kun ohjelma on hyväksytty päätöksenteossa (kaupunkiympäristölautakunta ja kaupunginhallitus). Kävely-ympäristön laadun seuranta on toteutettu Myllypurossa.

Katusuunnitteluhankkeilla edistetään pyörätieverkon toteutumista. Tavoiteverkkojen priorisointiohjelman laadinta on edennyt ja se valmistuu kevään 2021 aikana. Pyöräpysäköintipaikkoja ollaan toteuttamassa kootusti Kampin alueelle noin 500 kappaletta. Työmaiden osalta on tehty tiivistä yhteistyötä työmaaprojektin kanssa. Ylläpidon ja infrasuunnittelun yhteensovittamisen tiekartta – projekti etenee ja sen tilanteesta valmistetaan kirjallinen selvitys vuoden 2021 loppuun mennessä. Pyöräliikenteen viestintäsuunnitelman laatiminen on käynnissä ja se valmistuu kevään 2021 aikana. Keväällä toteutetaan osana Fillarova Stadi – osuhanketta koko kaupungin kattava pyöräliikenteen markkinointikampanja. Pyöräilyn ja jalankulun edellytyksiin on vaikutettu laajentamalla väylien tehostettua talvihoitoa.

Liikenneturvallisuuden kehittämisohjelma etenee aikataulussa ja työn raportointi tekeillä. Viedään lautakuntaan infoasiana 18.5.

Pysäköintipolitiikka -ohjelman päivitys etenee aikataulussa, raporttiluonnos laadittu ja työ valmistuu toukokuussa. Uusien pysäköintiperiaatteiden mukaisten liikenteenohjaussuunnitelmien toteuttamisella muutetaan järjestelyjä, jotka tulevat helpottamaan jalkakäytävien lumenpoistoa.

Älyliikenteen kehittämisohjelman toimenpiteiden toteutus jatkuu. Seudullisen esiselvityksen laatiminen vuorovaikutteisen ja yhteistoiminnallisen liikenteenhallinnan toteuttamiseksi on käynnistynyt. Uusia liikennevaloristeyksiä liitetään kaukokäyttöjärjestelmään.

Keskustan elinvoimaisuuden kehittäminen

Helsingin keskustavisio hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 01/2021. Ohjeellisina noudatettavat linjaukset toimivat maankäytön suunnittelun lähtökohdana koskien kantakaupungin ja keskustan kortteleita sekä puisto- ja katualueita.

Elielinakion ja Asema-aukion arkkitehtuurikilpailu ehdotukset ovat valmiit, ja niitä on voinut kommentoida Kerro kantasi-palvelussa 4.4.2021 asti. Lautakunnassa oli 03/2021 esillä Makasiinirannan ja Olympiarannan asemakaavan suunnitteluperiaatteet asemakaavan muutoksen pohjaksi. Samalla lautakunnalle esitettiin Eteläsataman Makasiinirannan laatu- ja konseptikilpailun kilpailuohjelma. Asia jäi pöydälle.

Johanneksenpuiston kentän toteutus on siirtymässä toteutusvaiheeseen. Sibeliuksenpuiston rakennussuunnitelmat etenevät. Kaisaniemenpuiston ja lähialueen suunnitelmaluonnos on esillä palautteen antoa varten.

Tapahtumasähköposteitä lisätään ja edelleen kehitetään "soitolla sähköä" -konseptia kustannustehokkaammaksi.

Uusien yleisökäymälöiden urakka kilpailutetaan. Käymälähankinnassa on mukana myös siivouspalvelu, jonka laatua mitataan.

Moderni ilmastovastuu

Ympäristöpolitiikan päivitys viedään päätöksentekoon kuntavaalien ja uuden kaupunkistrategian valmistumisen jälkeen. Osana hiilineuraalisuustyötä on jatkettu vaikutusten arvioinnin kehittämistä. Energiarenessanssitiimi on aloittanut toimintansa.

Meluselvityksen 2022 hankinta on tarjousten arviointivaiheessa ja selvitys pääsee alkamaan suunnitellussa aikataulussa. Uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesitykset ja niihin liittyvien hoito- ja käyttösuunnitelmien valmistelu etenevät suunnitellussa aikataulussa. Luonnonsuunnitelman valmistelu etenee suunnitellusti.

HNH 2035 – ohjelman tavoitteiden edistämiseksi laaditaan selvitys, miten asemakaavoituksella ja tontinluovutuksella voidaan edistää kiertotalouden periaatteiden toteutumista. Työ on tarkoitus saattaa vireille kevään aikana. Asemakaavoituksessa on käynnissä työ asemakaavoituksen vähähiilisyiden arviointityökalun kehittämiseksi. Tavoitteena tunnistaa asemakaavoituksen rooli ja vaikuttavuus hiilijalanjäljen pienentämisessä ja saada asemakaavojen hiilijalanjälkeä pienemmäksi.

Maalämmön hyödyntäminen on tärkeä osa kaupungin hiilineutraalisuustavoitteen toteutumista. Tämä tarkoittaa maalämpöjärjestelmien proaktiivista teknistaloudellista suunnittelua osana laajempaa kaupunkisuunnittelun kokonaisuutta. Asiaa edistetty muun muassa maanalaisen yleiskaavan yhteydessä tehdyillä selvityksillä. Lisäksi käynnistetty tuulivoimaselvitys ympäristöministeriön tuella.

Luonnon monimuotoisuutta edistetään viheralueuunnitelmissa istutettavan kasvilajiston monipuolistamisella, maaperän ja eliöiden suojelulla, biotooppien rikkauten edistämällä sekä luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmissa erityisesti vihersormien laajempien yhtenäisten luontoalueiden ekologisen laadun parantamisella. Metsäisen ja puustoisien verkoston hankkeita edistetään. Niittyverkostotyö tähtää myös näiden päämäärien edistämiseen. Kasvilajistoa monipuolistetaan puistohankkeissa ja osana niitä yleisten alueiden investointihankkeita, joihin kuuluu viherosia. Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 30.3.2021 Haltialan ja Niskalan hoito- ja kehittämissuunnitelman.

Hanke "Kurttureus torjunta eri menetelmillä Helsingin merenrannoilla ja saaristossa 2021–2023" on saanut valtion avustusta haitallisten vieraslajien hallintasuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin. Hanke käynnistetään suunnitelman mukaisesti keväällä 2021.

Yhteistyössä Staran kanssa edistetään valittujen neljän innovaatiokumppanin kanssa lumen käsittelyn uusia ratkaisuja. Kehitystyö on edennyt suunnitelman mukaisesti. Lumensulatuskontti, verhopuomi, veden analysointilaitte ja veden ilmastin ovat pilotointivaiheessa.

Katupölyn torjunnassa Ilmansuojelusuunnitelman 2017–2024 mukaisesti tavoitteena on, että vuorokaudessa raja-arvotason ylityksiä on enintään 18 vrk/vuosi. Tavoitteeseen pääseminen on erittäin haastavaa. Toiminnassa panostetaan mahdollisimman aikaiseen hiekan nostoon ja katujen pesuun keväällä sekä jatkuvaan tutkimus- ja kehitystyöhön. Katupöly torjutaan kastelemalla kadut laimealla suolaliuksella katupölyarvojen kohotessa. Tavoitteena on ehkäistä katupölyn syntyä edistämällä kitkarenkaiden käyttöä.

Helsinki LED-projekti on edennyt suunnitelman mukaisesti, mutta koronan aiheuttamien investointimäärärahojen leikkausten takia valaisinvaihtoja ja laajempia ulkovalaistussaneerauksia joudutaan vähentämään. Häiriövaloselvitys on valmistumassa, ja selvityksen vuoroaikutusosio tehtiin alkuvuodesta.

Maamassojen hyötykäyttö on osana hankkeita. Kaivumaiden, kiviaineksen ja purkumateriaalien hyödyntämisen periaatteet infrarakentamisessa toimenpideohjelma on käynnissä suunnitellun mukaisesti. Valmistuneiden sekä suunniteltavien infrahankkeiden ml. esirakentamishankkeiden päästöintensiivisiä vaiheita on pyritty tunnistamaan muun muassa CO₂-päästölaskentojen sekä pilottihankkeiden avulla (mm. Malmin entinen lentokenttä, Kuninkaantammi, Puotila-Merirastilanranta). Lisäksi Helsingin kaupunki on mukana infrarakentamisen päästölaskennan yhtenäistämistyössä yhdessä muun muassa Ympäristöministeriön, Suomen ympäristökeskuksen ja Väyläviraston kanssa.

Sähköbussien latauspaikkojen osalta Eiran, Kannelmäen ja Munkkivuoren kohteet suunniteltu. Munkkivuoren latauspaikan rakennuslupa on saatu, Kannelmäen rakennuslupaa haettu ja Eiran rakennuslupaa valmistellaan. Arabian ja Soittajantien latausasemien alustavat layout-ratkaisut on sovittu.

Elävät, omaleimaiset ja turvalliset kaupunginosat

Pitäjänmäen asemanseudun tarkistettu asemakaava lautakuntaan 04/2021. Lautakunta hyväksyi Kurkimoision tarkistetun asemakaavan 02/2021.

Malmin lentoaseman alueen kaavoitus jatkuu asuinrakentamista sisältävien asemakaavojen valmistelulla, muun muassa Lentoaseman korttelien tarkistettu asemakaava valmistuu. Lentoasemankorttelien asemakaava hyväksyttiin 03/2021. Alueelle tulee asuntoja noin 2 000 asukkaalle. Lentoasemanpuiston kansainvälisen ideakilpailun voittajaksi valittiin maaliskuun alussa ehdotus ”CrossingHorizons”.

Bulevardit etenevät suunnitellusti. Tuusulanväylän kaupunkibulevardin kaavarunko valmistuu. Läntisen bulevardikaupungin (Vihdintie-Huopalahdentie) osalta asemakaavoja valmistellaan Vihdintien osuudella Haagan ympyrän ja Riistavuoren alueilla sekä Huopalahdentiellä osuudella Munkkivuoren ostoskeskuksen, Turunväylän liittymän ja Talin liikuntapuiston alueilla.

Oulunkylän ja Maunulan yleisten alueiden suunnitelma hyväksyttiin kaupunkiympäristölautakunnassa. Seuraavaksi lautakuntaan viedään Vuosaaren, Herttoniemen ja Malmin yleisten alueiden suunnitelmat sekä Haltialan hoito- ja kehittämissuunnitelma. Asemanseutujen kehittäminen jatkuu. Julkisen ympäristön parantamiseen tähtäävä facelift-työ käynnistyy kohdealueena pääradan asemat. Työn tavoitteena on luoda myös käytännön malli eri asema-alueiden parantamiseen. Työ on tarjousvaiheessa.

Yleisten alueiden suunnittelun (aluesuunnitelma) malli uudistetaan, ja se käynnistyy 1.5. alkaen. Yleisten alueiden suunnitelman tavoitteena on ottaa huomioon tiivistyvän ja täydennysrakennettavan kaupungin tarpeet sekä kytkeytyä paremmin toimialan nykyisiin prosesseihin.

Merellisyyden vahvistaminen

Suvilahden tapahtumakorttelin asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) oli nähtävillä 11/2020. Korttelista laaditaan kaavaehdotus vuoden 2021 aikana ja se viedään kaupunkiympäristölautakuntaan loppuvuodesta. Koivusaaren tarkistettu asemakaava viedään lautakuntaan 04/2021.

Lautasaaren uimalaiturin suunnitelmat (OmaStadi-hanke) valmistuivat, Haakoninlahden uimarannan suunnitelmat valmistuivat ja itäisen rantareitin opastus odottaa toteutusta. Vasikkasaaren kunnallistekniikan suunnittelu on käynnistynyt. Itäisen saariston hoito- ja kehittämissuunnitelma viedään tämän vuoden aikana kaupunkiympäristölautakuntaan.

Merellisten matkailupalveluiden lisäämiseksi järjestetään yleistensaunojen tontteja koskeva kumppanihakua. Kilpailun valmistelu on tarkoitus saattaa vireille kevään aikana.

Helsingin merellisen strategian mukaisesti saarten kunnossapitopalvelujen lisääminen käynnistyy koronatilanteesta riippuen toukokuussa. Käynnissä on Saaristohuollon kehittämistyö kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kanssa, jossa yhtenä keskeisenä tavoitteena vuonna 2021 on parantaa merellistä asiakaskokemusta selkeän viestinnän ja palauteprosessin kehittämisen kautta.

Segregaation torjunta

Asuntopalvelussa asukasvalinnat tehdään ottaen huomioon alueiden tilanne ja kantokyky. Asukasvalinnan käyttöön on suunnitteilla avointa dataa hyödyntävä työkalu.

Hissiavustuksen jakoperiaatteita valmistellaan vaikuttavuusnäkökohdan huomioiden kanslian kanssa yhteistyössä. Kaupunkiympäristölautakunta esittää periaatteet kaupunginhallituksen päätettäväksi. Tavoitteena on saada asia lautakuntaan huhtikuun aikana.

Leikkipuistoihin ja -paikkoihin panostetaan tasapuolisesti koko kaupungissa, jotta leikkiympäristöt ovat terveellisiä, turvallisia, houkuttelevia ja virikkeellisiä. Kunnossapidon sopimus- ja tilaajajauksella sekä urakoiden laadunvalvonnalla varmistetaan alueiden tasa-arvoinen kohtelu.

Uudistuvat palvelut

Monipuoliset sijaintipaikat yrityksille

Hietalahdenrannan suunnittelua varten on kaupungin ohjauksessa teetetty kolme ideasuunnitelmaa, suunnitelmien arvioinnin jälkeen käynnistetään alueen asemakaavoitus.

Keskustassa ja kantakaupungissa /laajassa keskustassa priorisoidaan työpaikkaintensiivisten toimitilahankkeiden kaavoitusta. Teollisuuskadun akselin suunnitteluperiaatteet ja Savonkadun alueen asemakaavoitus etenevät suunnitellusti.

Savonkadun ympäristön suunnittelusta tehdyn monipuolisen vuorovaikutuksen ja tiedon keruun pohjalta laaditaan vaihtoehtoisia luonnossuunnitelmia. Kesän aikana suunnitelmia voi kommentoida Kerro kantasi –sivustolla. Asukas- ja viranomaisvuorovaikutus tulee nähtävillä kesällä.

Elinkeinoelämän edellytyksiä edistetään toteuttamalla päivitetyn Citylogistiikkaohjelman toimenpiteitä. Jakeluliikenteen pysäköintitunnushanketta on edistetty yhteistyössä Pysäköintipalvelun kanssa. Mittareiden kehittämisestä citylogistiikan tavoitteiden toteutumisen seuraamiseksi on tehty alustava työohjelma konsulttityötä varten.

Kumppanuus ja osallisuus

Kaupunkiympäristön toimialan osallisuussuunnitelman toteutumisen raportoinnin valmistelu on käynnissä ja raportointi kaupunkiympäristölautakunnalle on kesäkuussa 2021. Uutta Helsinkiä- verkkotilaisuuksien konsepti on osoittautunut onnistuneeksi uudeksi toiminnaksi.

Asukkaat ja toimijat osallistetaan kaikissa asemakaavaprosesseissa. Asemakaavojen virallisen nähtävillä olon aikaisen asiakaspalautteen keräämistä verkkokyselyllä (ns. palautelomake- ominaisuus) pilotoidaan 10/2021 mennessä.

Yleisten alueiden suunnitteluun liittyvää vuorovaikutusta kehitetään digitalisaation tuomat mahdollisuudet hyödyntäen, ja maahanmuuttajat ja nuoret kytketään paremmin mukaan suunnitteluun.

Osallistuvan budjetoinnin ensimmäisen kierroksen hankkeista on toteutettu 20/29. Viimeiset hankkeet viedään loppuun lähikuukausina. Lisäksi osallistutaan toisen kierroksen ideoiden yhteistyöstämiseen ja tehdään kaupunkiympäristöön liittyvien äänestykseen etenevien ideoiden kustannuslaskenta.

Ketterä toimintakulttuuri

Valtuustokauden projekti, Työmaiden haittoja hallintaa viedään päätökseen. Vuonna 2021 jatkuvat Helsinki-mallin pilotointi seuraavissa katurakentamisen kohteissa: Herttoniemen yritysalue, Caloniuksenkatu-Runeberginkatu-Helsinginkadun peruskorjaus, sekä Kaisantunnelin toteutus, pilotteja seurataan Helsinki-mallin jatkokehittämistä varten. Katutyömaa oppaan käyttöönottoa jatketaan toimialalla. Lisäksi valmistellaan katuhaittojen hallinnan jatkotoimenpiteitä.

Aloitetaan ja saatetaan loppuun Lean-projekti asuntotonttien luovutuksen osalta. Yritystonttien osalta Lean-projekti aloitetaan. Kaupungin tontinluovutusprosessin kehittämiseksi ja sujuvoittamiseksi otetaan käyttöön sähköinen kiinteistönvaihanta. Kiinteistöväihanta palveluun liittyvä järjestelmäkilpailutus on saatettu päätökseen ja kehitystyö jatkuu valitun toimittajan kanssa. Tavoitteen ennustetaan toteutuvan, mutta sen toteutumiseen liittyy muun muassa resurssisyistä epävarmuutta.

Kaupunkimittauksen asiakasprosessien kuvaamista käynnistellään (lean-menetelmällä). Tavoitteena on parantaa asiakaskokemusta ja sujuvoittaa sekä tehostaa prosesseja.

Palveluita uudistetaan asukaslähtöisesti

Katutöihin liittyvän viestinnän kehittäminen on jatkunut suunnitelmien mukaisesti (viestintäkampanja tulevan kesäkauden merkittävimmistä työmaista, uudistettu työmaataulumalli, hankeviestinnän kehittäminen ja viestintäprosessin uudistaminen).

Asiakastyytyväisyydestä on järjestetty katualueiden talvihoidon kysely. Kesän kasvukauden kysely toteutetaan yhteistyössä omaisuudenhallinta -yksikön kanssa syksyllä. Osallistutaan valtakunnalliseen yhdyskuntatekniset -palvelut kyselytutkimukseen. Sitovan tavoitteen mukaisesti katutyöhaittoihin liittyvä asiakastyytyväisyyskysely toteutetaan syksyllä 2021. Uudistettu Mopsi -asiakaspalvelusovellus on otettu käyttöön, missä raportointiominaisuutta on parannettu palvelemaan kunnossapidon toimenpiteiden kohdistamista.

Asuntopalveluiden neuvonnan chatbot rakenteilla ja otetaan käyttöön ennen kesälomia, asuntovuokraus -järjestelmän (Tampuri) käyttöönotto toteutuu aikataulun mukaisesti. Pysäköintitunnusten verkkokauppa on toteutusvaiheessa ja otetaan käyttöön loppuvuodesta 2021. Pysäköinnin mobiilimaksamisen toteutustapaa päivitetään parhaillaan aktiivisesti. Pysäköinnin maksuautomaattien ylläpidosta valmistellaan hankintaa. Pysäköinninvalvonnan uudistuneet hel.fi sivut otetaan käyttöön kaupungin uusien verkkosivujen julkaisun yhteydessä.

Digitalisaation toteuttaminen

Toimialan digitalisaatio-ohjelmaa toteutetaan toimialan projektimallia noudattaen. Vuoden 2021 aikana keskeisin tavoite on tukea ohjelman projekteja tulosten saavuttamisessa sekä käynnistää uusia, ohjelman tavoitteita toteuttavia projekteja. Digitalisaatio-ohjelmalle asetetaan tuotosmittarit ja niitä seurataan säännöllisesti. Digitalisaatio-ohjelman yhdeksi keskeiseksi toimintamalliksi on valittu ohjelmaverkoston rakentaminen ja ydintoiminnan liittäminen sen avulla tehokkaammin osaksi ohjelmaa. Verkoston rakentaminen on toteutunut pääosin hyvin. Verkoston toiminta on tehostunut ohjelman viestintäsuunnitelman toimeenpanon myötä. Ohjelman tavoitteiden edistäminen on edennyt suunnitelmallisesti ja mittaristo on saatu selkeytettyä vastaamaan tavoitteita. Ohjelmassalkkua on päivitetty tilanteen mukaisesti, kun projekteja on valmistunut, ja uusia, tavoitteita vastaavia projekteja on sisällytetty ohjelmaan. Tällä hetkellä ei ole havaittavissa merkittäviä riskejä, jotka vaarantaisivat tavoitteiden saavuttamisen.

Toimialalla toteutetaan vuonna 2020 koottua tiedonhallinnan kehittämisen toimenpideohjelmaa. Ohjelman toteuttamisella mahdollistetaan se, että kaupungin datastrategian tavoitteet täytetään toimialalla ja perusta saadaan kuntoon siten, että tiedolla johtaminen mahdollistuu ja helpottuu. Ohjelman toimenpiteistä 2/32 on valmistunut ja 90 % kesken. Johdon työpöytä on tulossa tuotantokäyttöön arviolta toukokuussa.

3D-kiinteistönmuodostukseen liittyen on osallistuttu useiden kaavoitus- ja rakennushankkeiden ja niiden toteutusprosessien suunnitteluun. Koko kaupungin kattavaa ilmakeilaus- ja laserkeilaushankintaa valmistellaan EU-kilpailutuksena. Kaupunkiympäristön toimialan paikkatieto-ohjelman (strategia) toteuttaminen on käynnistynyt vuoden alussa.

Kaavatielikantatuotanto otetaan käyttöön vuonna 2021. Asemakaavaprojektien tiedonhallintaan tarkoitettu Kaavapino-työkalun testausvaiheet ovat käynnissä.

Vastuullinen taloudenpito

Asuntotonttien maanvuokrauksen yleiset periaatteet on saatettu päätöksentekoon ja niitä koskeva soveltamisohje on valmisteilla. Soveltamisohje saatetaan päätöksentekoon viimeistään alkusyksystä. Laaditaan vastaavat yleiset periaatteet ja soveltamisohje yrittäjäntien maanvuokraustoiminnan kehittämiseksi.

Kaupungin ulkokuntiin sijoittuvan kiinteistöomaisuuden hallinnoinnin tehostamiseksi valmistellaan ja saatetaan päätöksentekoon kaupungin ulkokunnissa omistamien kiinteistöjen arvotustyö. Tavoitteen ennustetaan toteutuvan.

Toimialalta osallistutaan kaupungin edustajana Väyläviraston ja keskeisten suurten kaupunkien yhteiseen, toteutuneisiin kustannuksiin perustuvan Infranhankkeiden kustannushallintajärjestelmän kehittämiseen. Käyttöönoton aikataulu on elokuu 2021.

Katujen omaisuudenhallintasuunnitelman laadinta on käynnissä ja sen on tarkoitus valmistua vuoden 2021 aikana. Viheralueiden omaisuudenhallintasuunnitelman laatiminen ei ole vielä käynnistynyt. Katualueiden korjausvelkalaskennan luotettavuuden parantaminen ja katuvihreän korjausvelkalaskenta ovat käynnistymässä. Omaisuustietorekistereissä liikenteenohjauslaitteiden alustan testaus ja käyttöönotto on menossa. Yleisten alueiden rekisterin uudistaminen on käynnissä.

Maamassojen kierrätyksellä tavoitellaan kustannussäästöjä toteuttamalla Kaivumaiden, kiviaineksen ja purkumateriaalien hyödyntämisen periaatteet infrarakentamisessa -toimenpideohjelmaa.

Uutta taimihankintaa valmistellaan. Markkinainfo ja taimistojen kahdenväliset neuvottelut on pidetty helmi-maaliskuussa, hankinta käynnistetään dynaamisena hankintana huhtikuussa 2021.

Siltojen kuntotiedon analysoinnin kehittäminen on käynnissä. Lisäksi tehdään riskienarviointia korjausten ja investointien ajoittamiseksi. Selvitystyö valmistuu kesään mennessä. Kehitystyö leikkipaikkapalveluihin liittyvien säännöllisten turvatarkastusten hyödyntämiseksi myös kuntotilan määrittelyssä on käynnistetty. Työn painopiste syksyllä.

Hankinta-asiakirjoja on kehitetty: Kunnossapidon asiantuntijapalvelut –kilpailutasiasiakirjat ovat julkaistu Hilmassa. Kaarelan ja Suutarilan alueurakoiden hankinta-asiakirjojen kehitystyö on käynnistetty. Tarjouspyyntö tullaan julkaisemaan marraskuussa. Laadunhallintaa parannetaan uudistetuilla talvihoidon ja kasvillisuuden laatuvaatimuksilla.

Teknisen alan palvelustrategian mukaisesti avoimilta markkinoilta hankittavien kunnossapidon alueurakoiden osuuden kasvattamiseen tähtäävän suunnitelman muodostamiseksi on käynnistetty työryhmyöskentely. Suunnitelman on tarkoitus valmistua kesäkuun puoliväliin mennessä. Työ etenee aikataulun mukaisesti.

Kokonaisvastuuhoidon laajennus Vallilan ja Kallion alueilla ei tänä vuonna toteudu. Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti ennen laajennusta tulee toteuttaa osittaisvastuuhoidon vertailututkimus, missä Katajanokan osittais-vastuuhoidon onnistumista arvioidaan eräänä vaihtoehtona. Katajanokan käyttäjäselvityksessä haetaan talvikunnossa- ja puhtaanapidon parhaiten kantakaupunkiin ja keskusta-alueelle soveltuvaa hoitomallia. Selvityssä verrataan nykyistä hoitomallia ja kokonaisvastuu- ja osittaisvastuuhoitoa. Tämän jälkeen päätetään jatkosta. Katajanokan vertailututkimus oli suunniteltu tehtäväksi talvella 2019–2020, mutta talven lumettomuudesta johtuen sitä ei pystytty toteuttamaan. Tästä syystä Katajanokan vertailututkimus siirtyi vuodelle eteenpäin ja joka parhaillaan on käynnissä.

Kiinteistöverotuksen väriä tietojen oikaisemiseksi perustettu kiinteistö- ja rakennustietoprojekti on käynnissä.

Tuottavuuden kasvua edistetään seuraamalla valvontatapahtumatavoitteiden toteutumista ja lyhentämällä oikaisuvaatimusten käsittelyaikaa.

Yksikkökustannuslaskennan kehittäminen jatkuu, jotta yksikkökustannusten sisällöstä ja laskentaperiaatteista on riittävästi yhteistä tietoa niiden ottamiseksi osaksi talouden suunnittelua ja seurantaa sekä johtamista. Raportoinnin kehittäminen erityisesti sidottujen määrärahojen sekä investointiprojektien osalta on edelleen työn alla ja yhteistyötä tiivistetty toimialan sisällä ja kaupunkitasoisesti. Ulkoisen rahoituksen prosessien selvitys käynnistyy myöhemmin vuoden aikana.

Toimialan hankintatoimen vahvistamiseksi hankintapalvelut aloitti toimintansa vuoden 2021 alussa ja hankintaryhmien uusi toimintamalli on otettu käyttöön. Hankintojen kehittämistoimenpiteet etenevät suunnitellusti (toimittajien luokittelu, hankintakoulutukset, malliasiakirjat, kilpailutuskalenteri ja hankintaryhmien taloudellinen tietopohja). Uuden Helsingin kaupungin hankintastrategian käytäntöön vienti toimialalla on aloitettu.

Vahva ja monipuolinen edunvalvonta

Toimialalta osallistutaan maankäyttö- ja rakennuslain sekä lunastuslain uudistuksen valmisteluun.

Ympäristöministeriö (YM) koordinoi nelivuotista (2020–2023) Ryhti-hanketta. Ryhti-hanke liittyy Maankäyttö- ja rakennuslain uudistukseen ja osana sitä YM toteuttaa rakennetun ympäristön tietojärjestelmän (RYTJ), jonka määrittelyvaihe on nyt alkamassa. RYTJ-määrittelytyöhön tullaan osallistumaan ja hanketta seurataan tiiviisti eri yhteistyöfoorumien kautta.

GeoForum Finland –yhdistyksen toimintaan osallistutaan aktiivisesti kansallisen paikkatietostrategian 2021–2025 määrittelytyöhön osallistumalla.

Helsingin kaupungin ja Kuntaliiton asiakkuusmalli on lisännyt yhteistyötä Kuntaliiton kanssa.

Hyvä johtaminen ja hyvinvoiva henkilöstö

Henkilöstösuunnittelu osana toimintaympäristöanalyysia ja talousarvioprosessia etenee aikataulun mukaisesti. Henkilöstön osaamisen kehittämisen toimenpiteitä on pystytty edistämään digitaalisia kanavia hyödyntäen. Johtamisen tavoitteita ja johtamisen kulmakiviä on edistetty virtuaalisten esihenkilöfoorumien kautta. Työyhteisöjen hyvinvointia seurataan ja kehittämistoimet sovitut henkilöstökyselyn tuloksia hyödyntäen. Henkilöstön osallistaminen edennyt entistä vahvemmin etenkin uuden strategian tietopohjan valmistelussa. Henkilöstön saatavuuden näkökulmasta edistetty muun muassa henkilöstön palkkausta ja palkitsemisen toimenpiteitä (mm. järjestelyerätkaisu, palkkarakenneuudistus ja henkilökohtaiset lisät sekä kertapalkitsemisen kehittämisen toimenpiteet). Anonyymien rekrytoinnin käyttöönotto etenee sovitussa aikataulussa ja laajuudessa. Hr-partnerimallin käyttöönotto edennyt ja esihenkilötyön tukea ylläpidetty pääosin hyvin poikkeusolosuhteista huolimatta. Linjajohdon valmennuksia järjestetty säännöllisesti virtuaalisesti.

Hyte-tavoitteet

Elävien, omaleimaisten ja turvallisten kaupunginosien kehittämiseksi kehitetään Helsingin liikenneverkkoa liikennesuunnittelua tulevan liikkumisen kehittämisohjelman ja kestävästä kaupunkiliikkumisen suunnitelman (Sustainable Urban Mobility Plan, SUMP) mukaisesti. Lisäksi kehitetään ja laajennetaan kantakaupungin raitiotietä Helsingin raitioliikenteen kehittämisohjelman sekä HSL:n raitioliikenteen linjastosuunnitelman mukaisesti. Tiedolla johtamisen tukemiseksi vahvistetaan kaupunkielämää ja kävelyä koskevaa tietopohjaa.

Ikäihmisten liikuntaohjelmaan liittyvät niin sanotut Hyte-penkit asennetaan suunnitelmien mukaisesti keväällä 2021 liikuntamahdollisuuksien parantamiseksi. Penkkien määrän muutosta seurataan 2 kertaa vuodessa (tavoite eksplisiittinen kasvu, lukumäärä kasvaa aikaisemmasta).

Vuosittain peruskorjattavat 3–5 leikkipuistoa sekä leikki- ja pelialueet edistävät lasten hyvinvointia. Leikkipuistoja on tavoitteen mukainen määrä suunnittelussa.

Kruunuvuorenrannan urheilupuiston asemakaava on tullut voimaan 03/2021. Pyöräilyväylien tehostettua talvikunnossapitoa on kasvatettu hieman yli 10 km ja kokonaispituus on nykyisellään 63 km.

Esteettömyys on huomioitu kaikkien asemakaavojen osalta ja käsitelty erikseen asemakaavaselostuksessa. Esteettömyyden erikoistasoa olevat alueet on tunnistettu erikseen.

Esteettömyyskoulutusta järjestetään osana kaupungin esteettömyystyöryhmän toimintaa. Koulutuksia on suunniteltu vuoden 2021 syksyille kaikille toimialoille. Esteettömyyslinjausten päivittäminen saadaan päätökseen kevään aikana. Lisäksi systemaattinen tiedonkeruu yleisillä alueilla toteutuneen esteettömyystiedon elinkaaren hallintaan ja raportointiin on käynnistynyt projektimallin mukaisesti.

Koronakriisistä palautuminen ja palautumisen toimenpiteet

Kaupunkistrategian teema: **Vetovoimainen keskusta-alue ja turvalliset palvelut ja tapahtumat**

Laaditaan täydennysrakentamisasemakaavoja AM-ohjelman mukaisesti. Turvataan pitkän aikavälin kasvu ja elinkeinoelämän toimintaedellytykset huolehtimalla siitä, että kaavoituksen tavoitteet toteutuvat kaikilta osin. Eteläsataman kilpailun käynnistäminen etenee suunnitellusti, Hietalahdenrannan ja teollisuuskadun akselin kaavoitus etenee.

Turvataan vakaa talous ja kestävä kasvu tonttikaavoituksen ja alue- ja asuntorakentamisen kautta. Tarkistettuja asemakaavoja on valmistunut 29.3.2021 mennessä yhteensä 211 196 k-m², josta asumista 161 368 k-m² ja toimitilaa 49 828 k-m². Kaupunki jatkaa aktiivista tontinluovutustoimintaa. Asuntotontteja pyritään luovuttamaan talousarvion sitovan tavoitteen mukaisesti (400 000 k-m²). Luovutetun asuinrakennusoikeuden määrä per 31.3.2021 on noin 50 000 k-m².

Kasarmitorin kesäterassi etenee ja nyt on käynnissä ravintolahaku. Terrassin toimintaa tukevia liikennekokeiluja suunnitellaan Kasarmitorilta Esplanadille ja Lyypekinlaiturille. Verkkotilaisuuksia on järjestetty asukkaille ja yrittäjille. Kasarmitorin kesälle on perustettu myös omat nettisivut Uutta Helsinkiä –sivustolle. Kytkeytyy myös ravintola- ja palvelualueiden tukemiseen keskittyviin toimenpiteisiin laajemminkin. Kaupunki pyrkii kasvattamaan palveluostoa sisältöön, tapahtumainfraan, turvallisuuteen ja palveluihin liittyen.

Varaamo-palvelua kehitetään ja autetaan tapahtumajärjestäjiä saamaan tarvittaessa laajempi tapahtuma-alue käyttöön pienemmän alueen hinnalla terveysturvallisuuden vahvistamiseksi. Autetaan tapahtumajärjestäjiä saamaan tarvittaessa laajempi tapahtuma-alue käyttöön terveysturvallisuuden vahvistamiseksi sekä joustetaan peruutusehdoissa. Tapahtumailmoitusalueprojektin myönnetty rahoitus lisädigimäärärahoista koronasta palautumiseen ja digitalisaation edistämiseksi.

Toteutetaan kaupunkilaisten kaupunkikehittämisen osallisuutta ja vuorovaikutusta verkossa. Uutta Helsinkiä- alueellisten verkkotilaisuuksien sarja on vakiintunut osaksi toimialan vuorovaikutuskäytäntöjä.

Yhteistyössä muiden toimialojen kanssa edistetään ikäihmisten liikkumista. Toteutetaan ikäihmisen liikkumishojelman mukaisia toimenpiteitä muun muassa lisäämällä penkkejä.

Helsinki yritysten kokeilualustana –innovaatiotoiminta. Innovaatioiden ja kokeilujen tavoitetila ja toimintamalli on luonnosteltu ja tulossa johdon käsittelyyn kevään aikana. Testbed.helsinki sivusto on avattu ja sitä kautta on tullut kaupunkiympäristön toimialan toimintaan liittyviä kokeilu- ja yhteistyöehdotuksia yrityksiltä. Toteutetaan talouden tasapainotusta hyödyntämällä ulkopuolista rahoitusta. Forum Virium-yhteistyö kehittämiskäytäntöihin ja rahoitusinstrumentteihin: Rahoitusinstrumenteista tehdään kooste ja siitä viestitään. Yhteistyötapaamiset jatkuvat vuonna 2020 kehitetyn ja toimivan mallin mukaisesti. Tiedonjako on vahvistunut.

Projektimallin käyttöönotto etenee suunnitellusti. Toimialan tulostavoitteeksi on asetettu 30 % toimialan henkilöstöstä koulutettu projektimalliin, toteuma on ensimmäisen ennusteen aikaan noin 13 %. Käsikirja itseohjautuviin tiimeihin on tiedonkeruuvaiheessa. Ohjelmistorobotiikan hyödyntämistä toimialalla kehitetään, jotta rutiniinomaaisesti toistuvia tehtäviä voidaan automatisoida ja rajallisia henkilöresursseja kohdentaa vaativiin asiantuntijatehtäviin. Toimialalla on käytössä kaksi robottia. Robotiikan hyödyntämistä talouden eri tehtävissä selvitetään (asuntotuotantoon liittyvät talustehtävät ja kirjanpidon eriyttämislaskenta). Myös toimialan eri päätösprosesseissa selvitetään toimijatietojen viemisen automatisointia ohjelmistorobotiikan avulla. Tavoitteena on 10 robottia tuotantokäytössä vuoden 2021 aikana.

Henkilöstöresurssisuunnittelu osana toimintaympäristöanalyysia ja talousarvioprosessia etenee aikataulun mukaisesti. Henkilöstön osaamisen kehittämisen toimenpiteitä on pystytty edistämään digitaalisia kanavia hyödyntäen. Johtamisvalmiuksia edistetty virtuaalisten esihenkilöfoorumien kautta. Työyhteisöjen hyvinvointia seurataan ja kehittämistoimet sovittu henkilöstökyselyn tuloksia hyödyntäen. Henkilöstön osallistaminen edennyt entistä vahvemmin etenkin uuden strategian tietopohjan valmistelussa.

Sitovien toiminnan tavoitteiden ja muiden toiminnan tavoitteiden toteutuminen

Talousarviokohdan vastuulla olevat mittarit sitovien tavoitteiden osalta ennustetaan toteutuvan.

Tavoite: **Asuntotuotantoedellytysten turvaaminen**

Mittarit:

- Kaavoitetaan vähintään 700 000 k-m2 pääosin raideliikenteen palvelualueelle, josta täydennysrakentamista vähintään 40 % (280 000 k-m2). Tavoitteen ennustetaan toteutuvan. Tarkistettuja asemakaavoja on valmistunut 29.3.2021 mennessä yhteensä 211 196 k-m2, josta asumista 161 368 k-m2 ja toimitilaa 49 828 k-m2. Täydennysrakentamisen osuus asumisesta on 61 293 k-m2 (38 %).
- Rakennusoikeutta luovutetaan vähintään 400 000 k-m2. Tavoitteen ennustetaan toteutuvan, mutta toteutumiseen liittyy merkittäviä epävarmuustekijöitä. Luovutetun asuinrakennusoikeuden määrä oli 31.3. mennessä 52 000 k-m2, mikä vastaa noin 740 asuntoa. Luovutuksista noin 81 % ovat olleet vuokrauksia.

Tavoite: **Asiakaskokemuksen parantaminen**

Mittarit:

- Ulkoilmatapahtumien tapahtuma-aluevuokrauksen läpimenoaika (mediaani viisi arkipäivää). Tavoitteen ennustetaan toteutuvan.
- Asiakaspalautteeseen vastaaminen tavoiteajassa (viisi arkipäivää). Tavoitteen ennustetaan toteutuvan.
- Helsingin kaduilla tehtävien töiden järjestelyjen toimivuutta koskevan asiakaskyselyn tulos ylittää arvon 3,3 (asteikolla 1-5). Syksyllä 2021 tullaan järjestämään asiakaskysely kesän töistä. Tavoite on saavutettavissa.

Arvio tavoitteisiin, palvelutuotantoon, muuhun toimintaan ja toimintaympäristön muutokseen liittyvistä merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Etätöiden jatkuminen vaikuttaa työhyvinvointiin ja työssäjaksamiseen. Tämä voi aiheuttaa esimerkiksi henkilöstön vaihtuvuutta, jolla olisi palvelun toimintaedellytyksiä laskeva vaikutus. Rakennus- ja kiinteistöalan työvoimakysyntä on suurta, joka voi vaikeuttaa avainhenkilöiden rekrytointia. Rekrytoinnit ovat viivästyneet ja osittain on ollut vaikeaa saada osaavaa henkilöstöä.

Toiminnallisten (leikkipuistot, skeittialueet, lähiliikunta-alueet) alueiden korjausvelka kasvaa kunnossapidon riittämättömien resurssien seurauksena. Koronan myötä virkistysalueiden käytön kasvu edellyttää vanhojen ja suosittujen ulkoilma-alueiden rakenteiden kunnostusta.

Kulosaaren sillan perustuksissa on todettu vaurioita, jotka johtuvat sillan välittömässä läheisyydessä tehdyistä rakennustöistä. Vaurioiden vakavuutta selvitetään, mutta todennäköisesti liikennettä sillalla joudutaan rajoittaa lisävaurioiden välttämiseksi.

31002 Rakennukset**Keskeisimmät ennustekaudella tapahtuneet edistysaskeleet ja poikkeamat kaupunkistrategian, kaupunkiyhteisten hankkeiden ja yhteissuunnittelun teemoissa****Kestävän kasvun turvaaminen**

Uudisrakentamisessa, peruskorjauksissa ja energiatehokkuuskumppanuuden pilotoinneissa edetään tavoitteiden mukaisesti. Päästövähennystavoitteiden kannalta keskeisiä energiatehokkuusinvestointeja olemassa oleviin rakennuksiin ei pystytä käynnistämään tarvittavissa määrin nykyisellä rahoituksella. Sähkön kysyntäjoustoa ei pystytä tällä hetkellä edistämään ilmanvaihdon käytön koronalinjauksista johtuen.

Hiilineutraalia rakentamista sekä erityisesti puurakentamista on lisätty hankkeissa. Siihen tarvittavaa osaamista kehitetään hankkeissa ja osallistamalla mahdollisuuksien mukaan webinaareihin.

Tavoitteena on, että kaikki Infra-rakennustyömaat ovat vähäpäästöisiä ja urakoitsijoiden kaluston salliessa pyritään päästöttömyyteen. Tarjouspyyntöaineisto on uudistettu, vaiheittainen siirtyminen tiukempaan päästöluokitukseen sekä vähäpäästöisyyden vieminen Staran palvelusopimukseen (pilotointi käynnissä Herttoniemessä).

Uudistuvat palvelut

Osallistutaan palveluverkkostrategialinjauksen valmisteluun, jossa määritellään kaupunkitasoiset periaatteet sekä laaditaan toimialakohtaiset palveluverkkosuunnitelmat.

Osana VM-rahoitteista DigiPave2-hanketta Helsingissä on kehitetty palvelu- ja tilaverkkosuunnittelussa tarvittavaa tietopohjaa ja tiedonsiirtoa. Tavoitteena on, että vuoden lopussa on valmiina keskeisimmät tietoalueet käsittävä Helsingin palvelu- ja tilaverkkosuunnittelun tietomalli sekä ymmärrys siitä, mitkä teknologiset ratkaisut ovat parhaita palvelu- ja tilaverkkosuunnittelun tiedonhallintaan ja visualisointeihin. Lisäksi vuoden lopussa on valmiina kansallinen palveluverkkosuunnittelun toiminta- ja tietomalli sekä viitearkkitehtuuri, jotka helpottavat toimintatapojen kehittämistä ja kuntien välistä yhteistyötä.

Sisäilmaongelmien ratkaisuun liittyviä yhteistyöprosesseja ja toimintatapoja on tarkennettu. Vuoden 2021 kehitystyössä toimintatavat päivitetään uuden organisaation mukaisiksi. Kaupungin internet-sivujen sisäilmasisältöjä on päivitetty alkuvuoden aikana muun muassa terveysvaikutusten osalta osana sisäilmaviestinnän parantamista.

Kaupungin toimitilojen turvallisuuspalveluita kehitetään jatkamalla uusien tilaturvallisuuslinjausten mukaisten toimintatapojen käyttöönottoa ja lisäämällä puitesopimusjärjestelyjen kattavuutta. Kaupunkitasoista turvallisuustoimijoiden yhteistyötä lisätään.

Tunnistettu ja kirjattu toimenpiteet sekä etenemissuunnitelma teknisen palvelustrategian kehittämiseen. Perustettu projektiryhmä kaupunkiympäristön toimialan ja Staran välille, jotta toimenpiteet saadaan tehtyä.

Kiinteistöhallintajärjestelmän korvaamisprojekti Tilaydin aloitettu kiireellisenä. Vaatimusten määrittely käynnissä.

Jatkettu prosessityötä palvelutila-prosessin osalta. Työ etenee vaiheittain, ja suunniteltu aikataulu työn valmistumiselle on Q2/2021.

Ohjelmistorobotiikan mahdollisuuksia on selvitetty yhteistyössä kaupunginkanslian ja Palvelukeskus Helsingin edustajien kanssa.

Toimitilastrategian laadullisten arvojen ja niiden pohjalta laadittavien kaupunkitasoisten periaatteiden täsmällinen määrittely on vielä osittain kesken. Vähähiilisyysliittymiä arvoja on viety hankkeiden suunnitteluohjeisiin.

Tiloihin liittyviä yhteistyökäytänteitä Tilat-palvelun ja asiakastoimialojen kanssa kehitetään aktiivisesti. Tapaamiset organisaatiouudistuksen yhteydessä perustettujen asiakkuusyksiköiden ja asiakastoimialojen johdon välillä on järjestetty. Tilahankkeiden käsittelyohjetta täydentäviä, toimialakohtaisia yhteistyöasiakirjoja päivitetään. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan "käyttäjän käsikirjaa" päivitetään.

Vastuullinen taloudenpito

Sisäisen vuokran mallin aikataulu on täsmentynyt ja malliin tehtävät muutokset toteutetaan kahdessa vaiheessa. Vuoden 2022 alusta tehdään tarvittavat muutokset ylläpitovuokriin. Tavoitteena on, että kaikki ei-vuokravaikutteiset hankkeet rahoitetaan jatkossa käyttötaloudesta ja maksetaan ylläpitovuokrassa. Pääomavuokrien tasokorotuksiin tehtävät muutokset on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2023 alusta.

Kiinteistöjen omistajapolitiiset linjauksiin liittyviä tilahankkeiden toteutusmuotojen valintakriteereitä sekä sen mukaisesti tilahankkeiden ohjauksessa tarvittavia järjestelmävaatimuksia täsmennetään vuoden 2021 aikana hyväksyttävässä tilahankkeiden käsittelyohjeessa.

Tila-, salkku- ja asiakaskohtaista talouden seuranta ja ohjausta tarkennetaan, jotta seuranta- ja ohjausmallit voivat tukea uutta tilat-palvelut organisaatiota. Tavoitteena on, että kesään 2021 mennessä otetaan käyttöön asiakas- ja salkkukohtaiset toimintatalouden sekä talonrakennushankkeiden rakentamishojelman seurannan uudet raportointimenetelmät.

Tilaverkkotyön päätehtäviä uudessa tilat-palvelussa on taloudelliset tarkastelut ja vertailut lähtökohtana kannattaako korjata vai korvata uudella korvaavalla rakennuksella sekä PTS kehittämisen tilaverkkotarkastelujen näkökulmasta.

BEM-huoltokirjaan rakennetun PTS-moduulin pilottivaihe on käynnissä. Loppuvuoden aikana rakennusten kunnon arvioinnin työkaluja kehitetään ja sovitetaan yhteen uuden PTS-moduulin kanssa. Rakennusten ylläpidon hankintakalenterin päivitys työn alla. Hankintakalenterin päivityksessä otetaan huomioon ylläpidon hankintojen sujuva käyttö. Sopimusasiakirjoja kehitetään erityisesti ylläpidon valvonnan osalta käynnissä olevissa kilpailutuksissa. Omaisuudenhallintatiimi on aloittanut sopimusten jalkauttamisen teknisille isännöitsijöille.

Vahva ja monipuolinen edunvalvonta

Vuoden 2030 tavoitteisiin ja laajuuteen päivitetyn Covenant of Mayors for Climate and Energy –sitoumuksen toimenpideohjelman (SECAP) valmistelu on käynnistynyt konsulttiyönä.

Helsinki on edelleen osallistunut aktiivisesti Kuntien sisäilmaverkoston toimintaan ja verkoston ohjausryhmään, jossa verkoston teemaksi vuodelle 2021 päätettiin käyttäjän osallistaminen.

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) valmisteilla oleva uudistus vaikuttaa rakennushankkeiden vastuisiin ja ohjaukseen. Uudistuksen tavoitteena on rakentamisen laadun parantaminen, mikä voi vaikuttaa lyhyellä tähtämellä investointikustannuksia lisäävästi, mutta tavoitteena on kuitenkin hallita paremmin tilakustannuksia ja hiilijalanjälkeä pitkän tähtämellä.

Hyte-tavoitteet

Apuvälineitiimissä on tehty yhteistyötä asiakastoimialan kanssa liittyen uusiin apuvälinehuollon tiloihin sekä palveluprosessien kehittämiseen.

Koronakriisistä palautuminen ja palautumisen toimenpiteet

Kaupunkistrategian teema: **Vetovoimainen keskusta-alue ja turvalliset palvelut ja tapahtumat**

Tilahankkeiden priorisoinnit ja palvelutilojen muuntojoustavat ratkaisut: Tavoite muuntojoustavista ratkaisuista ja tilahankkeiden priorisoinneista sekä oikea-aikaisuudesta on viety tilahankkeiden käsittelyohjeeseen.

Yhteistyössä muiden toimialojen kanssa edistetään ikäihmisten liikkumista, viestintää lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksista sekä Varaamo-palvelua. Kaikissa perusparannus- ja uudisrakennushankkeissa edistetään palvelutilojen monitoimijaisuutta lukitus-kulunvalvonta ym. ratkaisuilla. Yhteistyössä muiden toimialojen kanssa edistetään Varaamo-palvelun käytön laajentamista.

Kestävät ja cleantech-ratkaisut yhdessä yritysten kanssa: Energiatehokkuuskumppanuusmallia pilotoidaan kolmessa hankkeessa, jotka ovat käynnissä kahden yrityksen kanssa. Käynnissä on myös nopeita kokeiluja kaukolämmön käytön vähentämiseen ja optimointiin kolmen yrityksen kanssa sekä sähkön kysyntäjoustojen käyttöönottoon useiden yritysten kanssa. Nämä uudenlaisten toimintamallien ja teknologioiden kokeiluhankkeet ovat pääosin käynnistyneet marras-joulukuussa 2020. Hankkeet käynnistettiin osana 6Aika-rahoitusta saanutta Energiaviisaat kaupungit -hanketta. Hanke päättyi 31.12.2020 eikä erillisrahoitusta vuodelle 2021 ole varattu, mutta ulkopuolisen rahoituksen hakemuksia on valmistelussa.

Sitovien toiminnan tavoitteiden ja muiden toiminnan tavoitteiden toteutuminen

Talousarviokohdan vastuulla olevat mittarit sitovien tavoitteiden osalta ennustetaan toteutuvan.

Tavoite: **Ekologisesti kestävä kehityksen turvaaminen**

Mittarit:

- Kaupungin omissa toimitiloissa (uudiskohteet, peruskorjauskohdeet) päälämmitysjärjestelmäksi valitaan lämpöpumpputeknikka aina, kun se on teknisesti mahdollista ja kun takaisinmaksuaika on 15 vuotta tai alle. Tavoitteen ennustetaan toteutuvan.
- Kaikki vuonna 2021 alkavat kaupungin hallinnoimat uudisrakennushankkeet tulee suunnitella ja myöhemmin toteuttaa siten, että rakennuksen E-luku on vähintään 30 % pienempi kuin kansallinen määräystaso edellyttää (toimitilat ja palvelurakennukset). Tavoitteen ennustetaan toteutuvan.
- Kaikki vuonna 2021 alkavat kaupungin hallinnoimat korjausrakennushankkeet tulee suunnitella ja myöhemmin toteuttaa siten, että rakennuksen E-luku pienenee peruskorjauksen myötä vähintään 20 %-yksikköä enemmän kuin kansallinen määräystaso edellyttää (ympäristöministeriön asetus 4/13 7§ E-lukuvaatimus rakennusluokittain). Tavoitteen ennustetaan toteutuvan.

Tavoite: **Tilojen ja alueiden monipuolinen ja tehokas käyttö**

Mittari:

- Tyhjien tilojen osuus enintään 4 %. Tavoite toteutuu. Ennuste 3,15 %.

Arvio tavoitteisiin, palvelutuotantoon, muuhun toimintaan ja toimintaympäristön muutoksiin liittyvistä merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Uusille rakentuville alueille valmistuvat Hekan ja Hason liiketilat eivät kiinnosta vuokralaisia ennen kuin alueen infrastruktuuri on valmis ja rakentamisesta aiheutuvat haitat ovat poistuneet. Tämä yhdessä pitkittyneen ja yritysten taloudellista tilannetta voimakkaasti heikentäneen koronatilanteen jatkumisen kanssa vaikuttaa vuonna 2021 ja 2022 yritysvuokrauksen vuokratuloja merkittävästi alentavasti. Uusien, tyhjäksi jäävien tilojen valmistumisen ja peruskorjaukseen siirtyvien tilojen vastikkeiden suuri määrä nostavat samanaikaisesti kuluja. Poikkeusajan maksujärjestelyistä sopiminen ja niiden seuraaminen vähentävät vuokraukseen käytettävissä olevaa työpanosta.

Viranomaisvaatimusten sekä käyttäjätoimialojen palvelutarpeeseen kuulumattomien tehtävien kasvu vaikeuttavat kuitenkin priorisointia resurssien kohdentamisessa. Seurauksena tilahankkeiden valmistuminen aikataulussa ja arvioidussa enimmäishinnassa vaikeutuu, jolloin myös sisäisen vuokran toteutumisen ennakoiminen voi vaikeutua. Riskin hallitsemiseksi tarvitaan pysyvää panostusta tilahankkeiden ulkoiseen ja sisäiseen tiedonkulkuun sekä viranomais- ja asukas-yhteistyön ja ajantasaisten seurantajärjestelmien kehittämiseen.

31003 Asuntotuotanto

Keskeisimmät ennustekaudella tapahtuneet edistysaskeleet ja poikkeamat kaupunkistrategian, kaupunkiyhteisten hankkeiden ja yhteissuunnittelun teemoissa

Kestävän kasvun turvaaminen

Asuntotuotannon edistäminen

Asuntotuotantopalvelu tuottaa AM-ohjelman mukaisesti laadukkaita ja elinkaarikustannuksiltaan edullisia asuntoja kaikkialle Helsinkiin, vuodelle 2021 tavoite on 1 500 uudisasuntoa. Asunnoista on noin 50 % ARA-vuokra-asuntoja ja noin 50 % välimuodon asuntoja (asumisoikeus ja Hitas). Vuonna 2021 käynnistetään noin 950 asunnon peruskorjaus (pääasiassa Hekan tilaamia) ja tutkitaan täydennysrakentamismahdollisuudet kaikissa Hekan peruskorjaushankkeissa.

Kaupungin oma asuntotuotanto tarjoaa kohtuuhintaisia asuntoja yritysten henkilöstölle, mikä tekee Helsingistä houkuttelevamman sijaintipaikan yritysten toiminnolle. Asuntotuotantopalvelun toiminta tukee työvoiman saatavuutta ja elinkeinoelämän mahdollisuuksia sijoittua Helsinkiin. Asuntotuotantopalvelu toteuttaa asuinkiinteistöjen yhteyteen myös kaavassa määrättyjä liiketiloja.

Moderni ilmastovastuu

Rakennusten energiatehokkuutta parannetaan uudisrakentamisessa ja peruskorjauksissa. Kaikkien kaupungin hallinnoimien vuonna 2020 alkavien hankkeiden rakennukset suunnitellaan A-energialuokkatason mukaisiksi (uudisrakentaminen, asuinkerrostalot). Käynnissä on selvityksiä ja kehittämishankkeita vähähiilisyteen sekä uusiutuviin energiamuotoihin liittyen (esimerkiksi maalämpö). Lisäksi rakennutetaan puurakennuskohteita osana "normaalirakentamista".

Vastuullinen taloudenpito

Asuntotuotantopalvelu toimii rakentamisen ja suunnittelupalveluiden julkisena kilpailuttajana. Myös rahoitus kilpailutetaan. Taloussuunnitelmakaudella asuntotuotannolla on urakkakilpailuissa käytössä useita eri kilpailutusmuotoja. Asuntotuotannon taloudessa on huomioitava erityisesti hankkeiden korkomenot. Viime vuosina korkotaso on ollut alhainen, mutta korkotason muutokset ovat vaikeasti ennustettavissa. Omistusasuntotuotannon käynnistämässä on huomioitava markkinatilanne. Henkilöstöresursseissa on huomioitava kasvavat tuotantotavoitteet.

Koronakriisistä palautuminen ja palautumisen toimenpiteet

Kaupunkistrategian teema: **Asuntotuotannon edistäminen**

Asuntotuotanto-hankepriorisoinnit: Hankkeita käynnistetään suunnitellusti.

Sitovien toiminnan tavoitteiden ja muiden toiminnan tavoitteiden toteutuminen

Talousarviokohdan vastuulla olevat mittarit sitovien tavoitteiden osalta ennustetaan toteutuvan.

Tavoite: **Asuntotuotannon edellytysten turvaaminen ja edistäminen**

Mittari:

- Asuntotuotanto vähintään 1 500 asuntoa. Tavoitteen ennustetaan toteutuvan.

Arvio tavoitteisiin, palvelutuotantoon, muuhun toimintaan ja toimintaympäristön muutoksiin liittyvistä merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Koronan pitkittyessä vaikutukset talouteen ja myytävän asuntotuotannon menekkiin vaikeasti ennustettavia. Pitkittänyt koronatilanne on aiheuttanut henkilöstössä uupumista, ja työnantajan keinot tilanteen helpottamiseksi ovat rajalliset. Henkilöstön vaihtuvuus on pysynyt edelleen korkealla tasolla ja korvaavan ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointi on haasteellista. Myös esihenkilöt ovat kuormittuneita, kun vaihtuvuus on kohdistunut myös yksikön- ja tiimipäälliköiden paikkoihin ja haasteellisessa koronatilanteessa esihenkilötyötä on tehty vajaamiehityksellä.

Investoinnit

Investointeihin on yhteensä käytettävissä ylitsoikeuksineen 579,5 milj. euroa. Investointeihin ennustetaan käytettävä 626,7 milj. euroa, ylitystä ennustetaan yhteensä 47,2 milj. euroa.

Kiinteä omaisuus, TA-kohta 801

80150 Kiinteistöjen myynnit

Talousarviossa on kiinteää omaisuutta arvioitu myytävän 100 milj. eurolla vuonna 2021. Kauppoja on 31.3.2021 mennessä tehty 9, ja niiden yhteiskauppahinta on noin 17 milj. euroa. Myynneistä arvioidaan tänä vuonna saatavan noin 80 milj. euroa. Kaupoista arvioidaan kirjattavan taseeseen noin 5 milj. euroa. Erotuksena syntyvät myyntivoitot kirjataan talousarviokohtaan kaupunkirakenne. Talousarvion mukaiseen myyntiin 100 milj. euroa pääseminen on mahdollista, mikäli kaikki vuodelle 2021 ennakoituiden kaupat toteutuvat ja kaupungille tarpeettomiksi jääneitä rakennuksia myydessä myös maapohjan myyntiin annetaan lupa silloin, kun se parantaa rakennusten myyntimahdollisuuksia.

8 01 01 Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Määrärahaa on vuodelle 2021 käytettävissä yhteensä noin 17,4 milj. euroa.

Kauppoja on tehty 31.3.2021 mennessä tehneet tai niistä on saatu lainvoimainen päätös yhteensä noin 5,3 milj. euron edestä. Täydennysrakentamiskorvausten osalta on saavutettu neuvottelutuloksia noin 4 milj. euron edestä. Määräraha ennustetaan käytettävän kokonaisuudessaan. Mikäli Täydennysrakentamiskorvausten menettelyä uudistavaa ja maanhankinnan uutta painopistettä mahdollistavaa Maapoliittisten linjausten 2. osan päätöstä ei ennen kesää saada tehtyä, osa hankkeista ja määrärahoista voivat kuitenkin niiden vaatiman neuvottelu- ja päätösprosessiajan vuoksi siirtyä vuodelle 2022.

8 01 02 Projektialueiden esirakentaminen, kaupunginhallituksen käytettäväksi

Projektialueiden esirakentamiseen on vuodelle 2021 varattu yhteensä 69,3 milj. euroa. Projektialueiden esirakentamisen määrärahan käytön ennuste on 85,3 milj. euroa eli 123 % budjetoidusta määrärahasta. Määrärahan ylitystarpeet johtuvat Kalasatamasta – Pasilaan raitiotiehankkeen kustannuksista, Verkkosaaren pohjoisosan ruoppauskustannuksista sekä Ilmalan alueen esirakentamisesta. Lisäksi talousarviovaiheessa projektialueiden katuinvestointeihin 8 03 02 sisällytetyt hankkeet Hyväntoivon puiston esirakentamisesta, We Land kohteen pilaantuneen maan kunnostuksesta sekä Hernesaaren massojen käsittelyalueen kustannuksista toteutetaan esirakentamisen puolella ja vuoden lopulla tehdään siltä osin tarvittavat määrärahasiirrot talousarvion alakohtien välillä.

8 01 03 Esirakentaminen, täyttötöyt, rakentamiskelpoiseksi saattaminen, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

8 01 03 01 Muu esirakentaminen, alueiden käyttöönotto ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saattaminen

Tonttien ja muiden kuin projektialueiden esirakentamiseen on vuodelle 2021 varattu yhteensä 26 milj. euroa ja toimialalla on käytettävissä ylitsoikeusmäärärahaa 1,1 milj. euroa, yhteensä 27,1 milj. euroa. Tonttien ja muiden kuin projektialueiden rakentamiskelpoiseksi saattamiseen varattua määrärahaa käytetään pilaantuneiden maiden puhdistamiseen, johtosiirtoihin, rakennusten purkuun ja muuhun esirakentamiseen. Merkittävimmät tiedossa olevat kohteet ovat Hakaniemen huoltopihan, Hakaniemi-Merihaka alueen sekä Raide-Jokeriin liittyvien hankkeiden esirakentaminen sekä Roihupellon kampuksen purkuhanke. Lisäksi vuonna 2021 on käynnistymässä useiden yksittäisten asuntotonttien tai -korttelien vaatimia maaperän kunnostuksia ja johtosiirtoja sekä koulujen ja päiväkotien purkutöitä.

Määrärahaa ennustetaan käytettävän 39,9 milj. euroa, joka vastaa 147 %:n käyttöastetta. Määrärahan ylitystarpeet johtuvat Kruunusilltoihin liittyvien hankkeiden kustannusten noususta, Hakaniemen huoltopihan esirakennushankkeen siirtymisestä vuodelle 2021 sekä Roihupellon kampuksen purkuhankkeen nopeasta käynnistymisestä. Kruunusillat -hankkeen valmisteltävien töiden ja Roihupellon kampuksen purkutöiden edellyttämistä lisämäärärahatarpeista tullaan laatimaan ylitsoikeusesitys.

Rakennukset, TA-kohta 802

Talonrakennusinvestointeihin vuodelle 2021 on varattu yhteensä 271,39 miljoonaa euroa, josta uudis- ja lisärakennushankkeisiin ja niiden suunnitteluun on varattu 144 miljoonaa euroa sekä korjaushankkeisiin ja niiden suunnitteluun 127 miljoonaa euroa.

Investointiohjelman lisäksi kaupunki toteuttaa uudishankkeitaan myös vuokra- ja osakekohteina sekä kiinteistöyhtiömuotoisina. Merkittävimmät vuokrahankeet ovat Suuntimopuiston monitoimitalo, Ressun peruskoulun ja lukion lisätilat, Maatullin ala-asteen ja päiväkodin korvaava uudisrakennus sekä Luonnontiedelukio.

Ruoantuotantolaitos, Laakson yhteissairaala, Kampin terveys- ja hyvinvointikeskus, Haagan ja Malmin perhekeskukset ja terveys- ja hyvinvointikeskukset sekä Stadin ammattiopiston Roihupellon ja Myllypuron kampuksen tulevat tilat suunnitellaan rahoitettavaksi investointiohjelman ulkopuolelta. Myös Suutarila-Siltämäki-alueen koulu- ja päiväkotihankkeet suunnitellaan toteutettavaksi käyttäen vaihtoehtoisia toteutus- ja rahoitusmuotoja.

Ylitysoikeutta ei ole myönnetty vuodelle 2021 koska vuodelle 2020 varattu määräraha käytettiin kokonaisuudessaan. Talonrakennusmäärärahaa ennustetaan käytettävän kokonaan.

Investointimäärärahan käyttöennuste perustuu tehtyihin tilauksiin ja hankkeiden toteutusaikataulujen perusteella arvioituun laskutukseen. Hankkeita on käynnissä noin 500 kappaletta.

8 02 01 Uudis- ja lisärakennushankkeet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Uudis- ja lisärakennushankkeille osoitettu investointimääräraha on 144,25 milj. euroa. Uudisrakennushankkeisiin ennustetaan käytettävän 135,6 milj. euroa eli 94 % budjetoidusta määrarahasta.

Talousarviokohdan 8 02 01 Uudis- ja lisärakennushankkeet, alla mainittujen hankkeiden rahoituksesta osa jää käyttämättä.

TA-kohta	Nimi	Sisältö	Määräraha yhteensä 2021	Arvioitu käyttö 2021	Määräraha jää käyttämättä
8020102	Lpk Honkasuo	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	3,0	1,0	2,0
8020102	Hyvösen lastenkoti	Uudisrakennus (korvaava uudisrakennus)	4,6	0,1	4,5
8020102	Mäkelänrinteen lukio	Koulun laajennus	6,2	4,0	2,1
		YHTEENSÄ	13,8	5,1	8,6

Hankkeille osoitetut käyttämättä jäävät määrarahat n. 8,6 milj. euroa siirretään talousarviokohtaan 8 02 02 Rakennukset, korjaushankkeet ja ohjelmoidaan uudelleen kohdentamattomille korjaustöille.

Lastenpäiväkoti Honkasuon korvaava uudisrakennushankkeen aloitusedellytykset eivät toteutuneet suunniteluun aikataulun mukaisesti. Kokonaisvastuu-urakoitsijan esittämät suunnitelmat eivät saaneet rakennuslupaa. Hyvösen lastenkoti uudisrakennushankkeen aloitusedellytykset eivät toteutuneet asemakaavan poikkeamislupavalituksen takia. Mäkelänrinteen lukion kokonaisurakka valmistuu aikataulussa ja hankkeen varauksista osa jäi käyttämättä. Syynä hyvä yhteistyö projektin eri osapuolten välillä ja toteutusvaiheen suunnitelmien laatu.

8 02 02 Korjaushankkeet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Korjausrakentamishankkeille osoitettu investointimääräraha on 127,13 milj. euroa. Korjausrakentamishankkeisiin ennustetaan käytettävän 135,5 milj. euroa eli 107 % budjetoidusta määrarahasta. Ylityksen kattamiseksi tullaan tekemään esitys toimialajohtajalle määrarahansiirrosta uudisrakennushankkeista korjaushankkeisiin.

Am. hankkeiden aloitusedellytykset eivät toteudu suunnitellun aikataulun mukaisesti ja hankkeille osoitetut käyttämättä jäävät määrarahat 13,5 milj. euroa on ohjelmoitu uudelleen kohdentamattomille korjaustöille.

TA-kohta	Nimi	Sisältö	Määräraha yhteensä 2021	Arvioitu käyttö 2021	Määräraha jää käyttämättä
8020202	Käpylän peruskoulu	Väinölä rakennuksen perusparannus	6,9	3,5	3,4
8020202	Pohjois-Haagan ala-aste	Perusparannus ja laajennus	12,7	2,6	10,1
		YHTEENSÄ	19,6	6,1	13,5

Käpylän peruskoulun Väinölä rakennuksen perusparannushankkeen aloitusedellytykset eivät toteudu suunnitellun aikataulun mukaisesti väistötilan aikatauluviiveen takia. Hankkeille varatusta investointi 42,3 milj. euron määrarahasta arvioidaan jäävän käyttämättä 3,4 milj. euroa.

Pohjois-Haagan ala-asteen perusparannus ja laajennushankkeen aikataulu on viivästynyt kokonaisurakoitsijan konkurssin takia. Työmaa on otettu haltuun ja urakkakilpailutus on käynnistetty uudelleen.

Korjausrakentamismäärärahan kohdentamattomien korjaustöiden 20,2 milj. euroa ja uudelleen ohjelmoitujen määrärahat 13,5 milj. euroa sekä määrärahasiirto uudisrakentamisesta korjaushankkeisiin 8,6 milj. euroa käytetään rakennusosien ja laitteiden ennakoiviin korjauksiin, vaurioituneiden tilojen korjaamiseen tilojen pitämiseksi käyttökunnossa ja lisävaurioiden välttämiseksi sekä välttämättömiin toiminnallisiin muutostöihin palveluverkkoa kehitettäessä. Vuonna 2020 kohdentamattomiin korjaushankkeisiin käytettiin 66 milj. euroa. Kuluvan vuoden käyttö arvioidaan olevan 45 milj. euroa. Kestävän kehityksen ja energiainvestointeihin on varattu 2,5 milj. euroa. Näille hankkeille osoitetut määrärahat käytetään kokonaan.

Rakentamishankkeen toteutuminen edellyttää käyttäjätoimialoilta panostusta ripeään tarveselvitysten ja erityisesti tilaohjelmien laadintaan.

8 02 03 Kaupungintalon korttelin kehittäminen, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Kaupungintalokorttelin kehittämishanke on pääosin saatu valmiiksi vuonna 2020, ainoastaan julkisivuvalaistushanke jatkuu vuonna 2021. Ennustetaan käytettävän noin 0,2 milj. euroa.

Kadut ja liikenneväylät, TA-kohta 803

Katu- ja liikenneväylähankkeisiin on talousarviossa varattu vuodelle 2021 yhteensä 156,4 milj. euroa. Lisäksi toimialalla on käytettävissä vuodelta 2020 käyttämättä jäänyttä ylitysoikeusmäärärahaa yhteensä 1,6 milj. euroa eli yhteensä 158,0 milj. euroa.

Määrärahaa ennustetaan käytettävän n. 171,0 milj. euroa, joka vastaa 111 %:n käyttöastetta. Kruunusiltojen tarkentunut kustannusennuste luo paineen TA-kohdan 803 ylittämiseen. Kruunusillat -hankkeen toteutuminen suunnitellusti edellyttää oikeutta ylittää talousarvion investointimääräraha. Lisämäärärahan tarve tarkentuu kevään aikana.

8 03 01 Uudisrakentaminen ja perusparantaminen sekä muut investoinnit, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Uudisrakentamiseen, perusparantamiseen sekä muihin investointeihin on talousarviossa varattu 76,6 milj. euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän n. 84,3 milj. euroa, joka vastaa 110 %:n käyttöastetta.

8 03 01 01 Uudisrakentaminen

Katujen uudisrakentamiseen on talousarviossa vuodelle 2021 varattu määrärahaa 26,9 milj. euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän n. 33,4 milj. euroa.

Uudisrakentamisen määräraha käytetään asuntotuotannon edellyttämien katujen rakentamiseen suurpiirien alueella. Merkittäviä uudisrakentamiskohteita vuonna 2021 ovat Koskelan sairaalan alue, Käskynhaltijantien alue, Falkullan kiilan alue, Työnjohtajankadun kortteleiden alue, Mosaiikkikuja- ja raitti sekä Kruunusiltojen toteuttamiseen liittyvät katurahat Hakaniemessä. Uudisrakentaminen sisältää myös tarvittavat katujen ulkovalaistus- ja liikennevaloinvestoinnit. Talousarviokohdalle ei ole varattu määrärahaa melusteiden toteuttamiseen vuodelle 2021.

Merkittävin poikkeama talousarvion aiheutuu Kruunusillat hankkeen kehitysvaiheen ja liittyvinä hankkeina Hakaniemessä toteutettavista katutöiden kustannuksista. Hakaniemen valmistelevien töiden kustannusarviot tarkentuvat huhtikuun aikana. Kruunusillat -hankkeen valmistelevien töiden edellyttämästä lisämäärärahatarpeesta laaditaan esitys talousarviokohdan vuoden 2021 investointimäärärahan ylityksestä.

8 03 01 02 Perusparantaminen ja liikennejärjestelyt

Katujen perusparantamiseen ja liikennejärjestelyihin on talousarviossa vuodelle 2021 varattu määrärahaa 46,7 milj. euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän n. 47,9 milj. euroa. Määrärahatarve tarkentuu Kaisantunnelin urakka-aikataulun sekä Kruunusillat -hankkeen kustannusten tarkennuttua. Määrärahan käyttöä seurataan ennusteiden laatimisen yhteydessä.

Vuoden 2021 merkittävimpiä **katujen peruskorjaushankkeita** ovat vuonna 2020 alkaneet ja vuodelle 2021 jatkuvat Suomenlinnan katujen peruskorjaus sekä Hietaniemenkadun pohjoispuolen koivukujan uusiminen ja jalkakäytävän kunnostus. Muut katujen peruskorjaushankkeet ovat joukkoliikenteen ja pyöräilyn kehityshankkeiden tai vesihuollon (HSY) saneerauksen yhteydessä tehtäviä perusparannuksia ja vakavien rakennevaurioiden kuten painumien korjaustarpeita eri puolilla kaupunkia.

Malminkartano-Kannelmäki kaupunkiudistusalueella käynnistyy Kannelmäen aseman ympäristön sekä Malminkartanon aseman eteläpuolen ympäristön parantamistoimenpiteiden suunnittelu. Toimenpiteillä pyritään kohentamaan ja selkeyttämään alueiden yleisilmettä ja toiminnallisuutta sekä parantamaan asemien palvelutasoa. Malmin kaupunkiudistusalueella Vanhan Helsingintien alueen suunnittelua jatketaan. Mellunkylän kaupunkiudistusalueella Kontulan keskuksen Keinulaudantien korttelin ympäristön viimeistelyt valmistuvat.

Ulkovalaistuksen peruskorjaus ja liikennevalojen sekä muun telematiikan uusinta on osa katujen peruskorjausta. Vuonna 2021 toteutetaan Senaatintorin valaistuksen uusiminen ja Itävyylän huonokuntoisia valaisinpylväitä uusitaan. Lisäksi vanhoja ulkovalaisimia vaihdetaan LED-valaisimiksi hankkeiden peruskorjauksen yhteydessä. Helsinki LED -hanketta ei voida jatkaa vuonna 2021 täysimääräisesti määrärahojen niukkuudesta johtuen.

Siltojen ja muiden erikoisrakenteiden (ranta- ja tukimuurit, portaat, meluesteet) määrärahalta uusitaan vuonna 2021 Rajasaarensilta ja peruskorjataan Paciuksenkadun silta. Hakaniemensillan uusimisen suunnittelua jatketaan Kruunusillat -hankkeen yhteydessä.

Uudelleenpäällystys kohdistetaan päällystysohjelman mukaisesti eniten kuormitetuille pää- ja kokoojakaduille. Myös huonokuntoisten jalkakäytävien sekä jalankulun ja pyöräilyn väylien päällysteitä uusitaan.

Joukkoliikenteen kehittämisen määrärahalta parannetaan joukkoliikennejärjestelmää ja sen luotettavuutta HSL:n Helsingille tekemän esityksen mukaisesti. Vuonna 2021 toteutetaan liittymä- ja pysäkkijärjestelyitä runkolinjalla 570 (Mellunmäki-Tikkurila) sekä mahdollistetaan sähköbussiliikenteen käynnistymiseen linjoilla 18, 39 ja 40. Nauvontien katusuunnittelu mahdollistaa oikea-aikaisen raideyhteyden Ruskeasuon tulevalle raitiovaunuvarikolle.

Liikennejärjestelyhankkeisiin osoitetulla määrärahalta toteutetaan turvallisuutta edistäviä liittymä-, risteys- ja kaistajärjestelyihin, jotka tukevat myös joukko- ja muun liikenteen sujuvuutta. Vuonna 2020 aloitettua automaattisten nopeusvalvontapisteiden asennusta kaduille jatketaan. Uuden tieliikennelain mukaisia liikennemerkkimuutoksia tehdään käytettävissä olevan määrärahan puitteissa. Liikennejärjestelyihin sisältyy lisäksi Raide-Jokerin ja Kruunusillat -raidehankkeen osalta sellaisia katu ympäristön muutoshankkeita (ns. liittyviä hankkeita), jotka eivät aiheudu raitiotien rakentamisesta, mutta on välttämätöntä suunnitella ja toteuttaa samanaikaisesti raidehankkeiden kanssa.

Pyöräilyn ja jalankulun väyliin osoitettu määräraha käytetään pyöräliikenteen tavoiteverkon toteuttamiseen sekä baanaverkon laajentamiseen joko erillisinä hankkeina tai raidehankkeiden yhteydessä. Vuonna 2021 suurimmat investoinnit kohdistuvat Kansalaistori-Kaisaniemi pääradan alikulkukäytävän (Kaisantunneli) ja Caloniuksenkatu - Runeberginkatu - Helsinginkatu (Kasin katutyöt) -urakoihin. Lisäksi määrärahalta toteutetaan Raide-Jokeriin kuulumattomia, mutta Raide-Jokeriin kiinteästi liittyviä jalankulkua ja pyöräilyä parantavia hankkeita.

8 03 01 03 Muut investoinnit

Muihin investointeihin on talousarviossa vuodelle 2021 varattu määrärahaa 3,0 milj. euroa. Talousarviokohdan toimintasuunnitelma toteutuu suunnitellusti. Määrärahaa ennustetaan käytettävän n. 3,0 milj. euroa.

Muut investoinnit ovat kadunpidon tukipalvelujen tai muita yleisten alueiden vaatimia investointeja. **Täytemaan vastaanottoaika** määräraha käytetään kaivumaiden hyödyntämishankkeen mukaisesti maa-ainesten hyötykäyttö- ja vastaanottoaika toteuttamiseen.

Lumen vastaanottoaika ja hiekkasiilojen investointimäärärahoilla kehitetään lumen lähivastanottojärjestelyjä ja nykyisiä vastaanottoaikoja sekä nykyisten hiekoitussepin varastosilojen ja suolavarastojen perusparannuksia.

Yleisten käymälöiden rakentamisen määräraha käytetään uusittavien käymälöiden vaatiman kunnallistekniikan rakentamiseen ja perustamistöihin. Vuonna 2021 toteutetaan yksi uusi yleinen käymäläyksikkö Alppipuistoon.

Ranta-alueiden kunnostuksen määrärahalta toteutetaan Pikku-Huopalahdessa Haaganpuron padon purku, suunnitellaan Vanhankaupunginkosken itähaaran kunnostus sekä varaudutaan toteuttamaan Uudenmaan ELY-keskuksen laatiman rannikkoalueen tulvariskikartoituksen mukaisia muita kohteita. Mustapuron hulevesitulvien estämiseksi puron varrelle suunnitellaan hulevesien viivytysratkaisuja. Merellisen strategian mukaisia hankkeita peruskorjataan käytettävissä olevan määrärahan mukaan.

8 03 02 Projektialueiden kadut, kaupunginhallituksen käytettäväksi

Projektialueiden katuihin on kaupunginhallituksen käyttöön talousarviossa vuodelle 2021 osoitettu 77,9 milj. euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 88,4 milj. euroa, joka vastaa 112 %:n käyttöastetta.

Vuoden 2021 määrärahalta jatketaan Pasilan Radiokadun raitiotielinjan 9 ja Jätkäsaaren Atlantinsillan rakentamista. Lisäksi toteutetaan asuntotuotannon edellyttämiä katuja Kalasataman, Jätkäsaaren, Kuninkaankolmion, Pasilan ja Kruunuvuorenrannan alueilla. Käytössä oleva määräraha ennustetaan ylittävän Kalasatamassa, Kuninkaankolmioissa, Pasilassa ja Kruunuvuorenrannassa. Lisäksi Kruunusillat siltaurakan kustannusennuste ylittää sille varatun määrärahan. Kalasataman ja Pasilan välisen raitiotie hankkeen kehitysvaihe jatkuu, ja vuonna 2021 hankkeen tavoitteena on käynnistää liittyvien hankkeiden toteutus Kalasatamassa ja valmisteleillä töillä kuten johtosiirroilla Pasilassa. Kalasatamasta-Pasilaan vuoden 2021 talousarviokohtainen määrärahatarve tarkentuu kevään aikana.

Kruunusillat-hankkeen kustannusnousu edellyttää päätöksentekoa uudessa kaupunginvaltuustossa. Toteutusvaiheeseen siirtymiseen sisältyy riski kustannusnouluun ja päätöksentekoon liittyen.

8 03 03 Yhteishankkeet väyläviraston kanssa, kaupunginhallituksen käytettäväksi

Yhteishankkeisiin väyläviraston kanssa on kaupunginhallituksen käyttöön talousarviossa vuodelle 2021 osoitettu 1,9 milj. euroa. Lisäksi on käytettävissä vuodelta 2020 käyttämättä jäänyttä ylitysoikeusmäärärahaa yhteensä 0,6 milj. euroa, yhteensä 2,5 milj. euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 1,9 milj. euroa, joka vastaa 76 %:n käyttöastetta. Käyttämättä jäävä määräraha esitetään siirrettäväksi toisen talousarviokohdan käyttöön.

Merkittävimmit vuoden 2021 kohteet ovat rakennussuunnitelmien laadinta Kehä I/ Myllypuron sekä Hämeenlinnanväylä/Kuninkaantammen eritasoliittymiin. Meluusteiden osalta varaudutaan Tuusulanväylän meluusteen suunnitteluun Torpparinmäen kohdalla. Lisäksi määrärahalta osallistutaan kaupungin maksuosuudella muihin yhteishankkeisiin ja selvityksiin.

Puistot ja liikunta-alueet, TA-kohta 804

Puisto- ja liikunta-aluehankkeisiin on talousarviossa varattu vuodelle 2021 yhteensä 26,2 milj. euroa, joka on n. 25 % vähemmän kuin vuonna 2020 ollut määräraha 34,82 milj. euroa. Vuodelta 2020 käyttämättä jäänyttä määrärahaa on myönnetty ylitysoikeutena 0,54 milj. euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 28,55 milj. euroa. Käyttöaste on 107 %.

8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Puistoihin ja liikunta-alueisiin on talousarviossa osoitettu 19,1 milj. euroa. Määrärahalta toteutetaan uusia puistoja ja liikunta-alueita sekä peruskorjataan puistoja ja liikunta-alueita. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 20,94 milj. euroa. Käyttöaste on 109 %.

8 04 01 01 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaukset

Uusiin puistoihin ja puistojen peruskorjaukseen on talousarviossa osoitettu 10,1 milj. euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 11,9 milj. euroa. Käyttöaste on 109 %.

Puistojen uudisrakentamisen määrärahalta jatketaan kuntoporrasohjelman 2020–2030 mukaisten kohteiden toteuttamista ja jatketaan Kirsikkapuiston rakentamista. Peruskorjattavista puistoista Piperin puiston, Itsenäisyydenpuiston, Maatullinpuiston, leikkipuisto Traktorin, leikkipuisto Iso-Antin sekä Brahenpuiston peruskorjaus jatkuu. Lisäksi toteutetaan luonnonsuojelualuiden hankkeita, jotka parantavat virkistymismahdollisuuksia mm. Viikki-Vanhankaupunginlahden luonnonsuojelualueella.

Merellisen Helsingin strategiaa edistäviä puistohankkeita vuonna 2021 ovat Vasikkasaaren puistosuunnittelu sekä raitti- ja vesihuoltoverkoston suunnittelu, Idän rantareitin opastuksen toteutus sekä Länsiulapanniemen rantareitin toteutus.

Malminkartano-Kannelmäki alueella toteutetaan Malminkartanon kuntoportaat sekä käynnistetään Leikkipuisto Trumpetin peruskorjauksen suunnittelu. Malmin kaupunki uudistusalueella leikkipuisto Traktorin peruskorjaus ja leikkipuisto Filpuksen suunnittelu jatkuu. Mellunmäen kaupunki uudistusalueella leikkipuisto Mellunmäen ja läheisen virkistysalueen kuntoilupisteen sekä Kivikon frisbeegolfradan suunnittelu jatkuu.

Merkittävin poikkeama talousarvioon on Vallilanlaakson hankkeelle kohdistuva Kalasatamasta Pasilaan raitiotiehankkeen kehityskustannus. Jos alkuvuonna käynnistyvät hankkeet etenevät suunnitellusti, edellyttää määrärahaamissa pysyminen loppuvuonna käynnistyvien hankkeiden uudelleenohjelmointia.

8 04 01 02 Liikuntapaikat ja ulkoilualueet

Liikuntapaikkoihin ja ulkoilualueisiin on osoitettu 9,0 milj. euroa. Lisäksi toimialalla on käytettävissä vuodelta 2020 käyttämättä jäänyttä ylitysoikeusmäärärahaa yhteensä 40 000 euroa. Käytettävissä on yhteensä 9,04 milj. euroa, joka ennustetaan käytettävän täysimääräisesti.

Liikuntapaikkojen ja ulkoilualueiden osalta määrärahan käyttö kohdistuu pääosin rakennettujen liikuntapaikkojen ja ulkoilualueiden välttämättömiin käyttökelpoisuuden edellyttämiin peruskorjauksiin. Kallion kentän tekojään jäädytysputkiston ja pinnan korjaus sekä Uimastadionin vaihteittaiset peruskorjaukset jatkuvat. Siltamäen nurmikentän, Roihuvuoren liikuntapuiston pesäpallokentän sekä Johanneksenpuiston kentän peruskorjaukset käynnistyvät. Uimarannoista Hietarannan uimarantaa sekä Pirkkolan plottia peruskorjataan. Liikuntapaikkojen ja ulkoilualueiden hankkeet on priorisoitu yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden kanssa.

8 04 02 Projektialueiden puistot ja liikunta-alueet, kaupunginhallituksen käytettäväksi

Projektialueiden puistoihin ja liikunta-alueisiin on talousarviossa varattu 7,1 milj. euroa. Lisäksi vuodelta 2020 käyttämättä jäänyttä määrärahaa on myönnetty ylitysoikeutena 0,5 milj. euroa. Vuoden 2021 puisto- ja liikuntahankkeiden ennustetaan toteutuvan suunnitellusti, ja määräraha yht. 7,6 milj. euroa ennustetaan käytettävän täysimääräisesti.

Määrärahalta toteutetaan asuntotuotannon edellyttämiä puisto- ja liikunta-aluehankkeita aluerakentamisen projektialueilla kuten Loviseholminpuisto, Konepajanpuisto, Hyväntoivonpuisto ja Jätkäsaaren liikuntapuisto.

Irtaimen omaisuuden perushankinta, TA-kohta 805

Talousarvioehdotuksessa on käytettävissä vuodelle 2021 irtaimen omaisuuden määrärahaa 3,6 milj. euroa. Ja lisäksi siirtomääräraha 3,8 milj. euroa. Kokonaismääräraha 7,415 milj. euroa, josta tietotekniikka hankinnat 5,9 milj. euroa ja muut hankinnat 1,515 milj. euroa.

Tietotekniikkahankkeiden määrärahaa on priorisoitu lainsäädännön vaatimiin muutoksiin, valtakunnallisiin kehittämishankkeisiin ja toiminnan jatkuu vuoden kannalta kriittisiin hankkeisiin. Lisäksi siirtomääräraha (2,5 milj. euroa) on mahdollistanut uusien suunniteltujen ICT-hankkeiden (11 kpl) käynnistymisen huhtikuusta 2021 alkaen.

Irtaimen omaisuuden perushankinta 1,515 milj. euroa, muut kuin ICT-investoinnit, toteutuvat suunnitelmien mukaisesti.

Arvopaperit, TA-kohta 806

8 06 01 Hitas-osakkeiden hankkiminen kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Hitas-osakkeiden hankkimiseen on talousarviossa osoitettu kaupunkiympäristölautakunnan käyttöön 1,0 milj. euroa. Vuonna 2021 ennustetaan osoitettu rahoitus käytettävän kokonaan ja todennäköisesti ylittämään. Vaikka Hitas-järjestelmästä on päätetty Helsingissä luopua, on vanhoja vireille laitettuja hankkeita käynnissä vielä lukuisa määrä. Vuoden 2021 aikana on tähän mennessä ostettu 3 Hitas-asuntoa ja määrärahasta käytetty noin 0,35 milj. euroa. Tänä vuonna on arviolta toteutumassa vielä 8 Hitas-huoneiston kauppaa.

Muu pääomatalous TA-kohta 807

80751 Rakennusten ja osakkeiden myyntitulot

Rakennusten ja osakkeiden myynti (80751) ja väestönsuojakorvaukset (80753)

Vuonna 2021 kiinteistöjä ja osakehuoneistoja arvioidaan myytävän noin 10 milj. eurolla, josta muuhun pääomatalouteen kirjataan tasearvon mukaiset 3 milj. euroa. Erotuksena syntyvät myyntivoitot kirjataan talousarviokohtaan Kaupunkirakenne.

Maaliskuun loppuun mennessä toteutuneita myyntejä on yhteensä noin 10 milj. eurolla. Rakennusten ja huoneistojen myyntiarvio vuodelle 2021 on noin 15 milj. euroa, josta taseeseen arvioidaan kirjautuvan noin 5 milj. euroa.

Väestönsuojakorvauksia arvioidaan perittävän 0,1 milj. euroa.

80701 Lähiörahastosta rahoitettavat hankkeet

Vuodelta 2020 käyttämättä jäänyttä määrärahaa on myönnetty ylitysoikeutena 1,2 milj. euroa, jota ennustetaan käytettävän 1,2 milj. euroa. Käyttöaste on 100 %.

LIITTEET

- Liite 2 Käyttötalouden euromääräinen ennuste talousarviokohdittain
- Liite 3 Investointien euromääräinen ennuste talousarviokohdittain
- Liite 4 Ennuste sitovien tavoitteiden toteutuminen
- Liite 5 Ennuste muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen
- Liite 6 Ennuste suoritteiden ja tunnuslukujen toteutuminen